

Eğlenceli,
keskin gözlemlerle dolu
ve beklenmedik şekilde
duygusal. Bağlantılardaki
ustalık ve arka fondaki
hikayeleri ele alış şekli
hayranlık verici.

-Time Out (London)

Olağanüstü parlak,
olağanüstü keyifli. Woody Allen
ve William Boyd'un evlilik dışı
bir çocuğu olmuş ve adını
Mark Watson koymuşlar.

-Stephen Fry

Çok çok komik
bir adamdan
ciddi ciddi iyi bir kitap.

-Metro (UK)

Zeki, dokunaklı
ve yer yer kahkaha
attırarak kadar
eğlenceli.

-Independent

Nick Hornby ya da
David Nicholls
seviyorsanız, bu kitap
kesinlikle sizin için. Son
sayfayı çevirdikten çok
sonra bile sizinle
kalacak.

-Cosmopolitan (UK)

ON BİR

Bir an, on bir hayat, sonsuz sonuçlar

MARK WATSON

Çeviri: Dost Körpe

domingo

domingo

ON BİR
Mark Watson

Özgün ismi: Eleven
© 2010, Mark Watson

Türkçe yayın hakları:
© 2011 Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Sertifika No: 12746
Domingo, Bkz Yayıncılık markasıdır.
Kitabın Türkiye hakları Anatolialit Telif Ajansı aracılığı ile alınmıştır.

Çeviri: Dost Körpe
Sayfa Uygulama: Pınar Şensoy
Kapak Uygulama: Kadriye Gümüş

ISBN: 978 605 61801 4 9

Baskı: Mayıs 2011
Pasifik Ofset, İstanbul
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi A Blok, Haramidere-Avcılar
(212) 412 17 77

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Asmalımesit Mah. Ensiz Sok.
No:2 D:4 Tünel İstanbul
Tel: (212) 245 08 39
e-posta:domingo@domingo.com.tr

www.domingo.com.tr

I

İnsanın kemiklerini donduran bir Şubat gecesi. Londra'ya kar yağıyor. Kar taneleri sokak lambalarının neon hüzmelerinde dans ederek düşerken, park edilmiş arabalara sanki kardan atkılar dolanmış.

Şehrin batı tarafındaki betonarme bir binanın arkasındaki otoparkta sine sine koşarak sıcak bir yer arayan cılız bir tilki, birkaç saat sonra erkenden kalkacak insanları şaşırtacak zarif pati izleri bırakıyor. Beş kat yukarıda, bir radyo stüdyosunun giderek beyazlaşan pencerelerinden dışarıya bakan Xavier Ireland, tilkinin bir metal geri dönüşüm kutusunun gölgesine sığınmasını seyrediyor.

"Eh, yerinizde olsam sıcacık evimden çıkmazdım," diye tavsiye veriyor Xavier, Londra'daki dinleyicilerine, "ve bizi aramaya devam ederdim. Sırada üç defa evlenmiş... ve üç defa boşanmış bir adam var."

"Vah vah!" diye araya giriyor yardımcı sunucu ve prodüktör Murray her zamanki banallığıyla, sıradaki şarkıyı başlatmak için bir düğmeye basarken.

"Dışarı çok güzel," diyor Xavier.

"Sabah or-or-ortalık karışacak," diye kekeliyor Murray.

Xavier ilk kez kar gördüğünde, 2003'te bu radyo istasyonunda ayakçılık yapıyordu, çay hazırlıyordu, fişleri prizlere takıyordu. Avustralya'dan göç edeli sadece birkaç hafta olmuştu, ismini değiştirmişti -önceden Chris Cotswold'du- ve kendini daha önce sadece bebekken kaldığı bu uzak ülkede yeni bir hayata başlamaya adanmıştı. Kar tanelerinin narinliğini ve bir sokağı kaplamak için gerekli kar tanelerinin çokluğunu o zaman da şimdiki gibi etkileyici bulmuştu. Ama öte yandan, o yabancı manzara ve havanın soğukluğu ona artık memleketinin, dostlarının dünyanın öbür ucunda olduklarını anımsatmıştı.

Xavier zamanla ayakçılıktan Murray'in asistanlığına terfi etmişti ve sonunda rolleri değişmişlerdi, yani artık programın geniş uykusuz dinleyiciler kitlesine tavsiyeler veren kişi Xavier.

"Bende ne terslik var merak ediyorum," diyor şimdi arayan kişi, elli iki yaşında bir öğretmen, Hertfordshire'daki bir konut sitesinin kenarında tek başına yaşayan bir adam.

Vakit gecenin körü, ikiye yirmi var. Mobil bağlantıdaki kesintiler yüzünden adamın bazı cümleleri yarım kalıyor. Murray boğaz kesme hareketi yaparak, bir başka arayıcıya geçmelerini öneriyor -bu telefon konuşması başlayalı şimdiden üç dakika oldu-, ama Xavier hayır anlamında kafa sallıyor.

"Yani ben düzgün bir insanım," diye devam ediyor öğretmen moral bozukluğuyla; adı Clive Donald ve bu telefon konuşmasından sonra gecenin geri kalanında uyumaya çalışacak, sabahleyin de kalkıp gri bir takım elbise giyecek ve arabasına binip, içinde otuz tane matematik defteri bulunan eski evrak çantasını arka koltuğa koyacak. "Mesela... mesela bir hayır derneğine bağış yapıyorum. Bir sürü hobim var. Bende - bir terslik olmadığı bariz diyebiliriz. Niye evlilikte başarısızım? Niye hatalar yapıp duruyorum?"

"Her şeyin senin hatan olduğunu sanman çok kolay," diyor Xavier ona ve şehirdeki, evlerinde oturan diğer bütün dinle-

yticilere. “İnan bana, ben aylarımı -hatta yıllarımı- hatalarımı düşünüp durmakla harcadım. Sonunda kendimi onları düşünmekten vazgeçmeye zorladım.”

Nihayet en azından yatağa gidebilecek kadar avutulan Clive, Xavier’ye teşekkür edip iyi geceler diliyor.

Murray bir düğmeye basıyor.

“Şimdi sırada haber ve trafik keyfi var,” diyor. “Birazdan görüşmek üzere.”

Murray koridora çıkıyor ve bir yangın kapısını açıyor, soğuk havada sigara içebilmek için. Kar İngiltere’de pek görülmeyen ölçüde şiddetli yağıyor, her zamanki sevimli tüysülüğünden eser yok, dolu veya sulusepken gibi daha çok. Xavier üzerinde *BÜYÜK PEYNİR* yazısı ve bir dilim peynir resmi bulunan sarı fincanındaki kahveyi yudumluyor. Murray bu fincanı iki sene önce doğumgünü hediyesi olarak vermişti ve cafacalı işlevselliğiyle iriliği onu veren kişiyi çağırıştırıyor.

Birkaç kilometre ötede titreyen Big Ben -havanın daha açık olduğu gecelerde Xavier’nin stüdyosundan hayal meyal görülebiliyor- ikiyi çalıyor.

“İşte manşetler,” diye okuyor bir kadın kilometrelerce öteden; neredeyse tonlamasız sesi Büyük Britanya’nın her yerindeki anlaşmalı radyo kanallarında aynı anda beliriyor. “Birkaç saat sonra bütün ülke on yıldır görülen en şiddetli kar yağışına uyanacak.”

Tuhaf bir cümle, diye düşünüyor Xavier, “ülke uyanacak”; sanki Büyük Britanya dev, sessiz bir yatılı okulmuş da sabah çanıyla birlikte bütün öğrenciler uyanacakmış gibi. Sırf Londra’da bile, Xavier’nin dört saatlik programının başarısının kanıtlandığı gibi, çeşitli sebepler (çalışma saatleri, sıradışı hobiler, suçluluk duygusu, korku ya da hastalık – veya sadece kar sevgisi tabii) yüzünden sabaha kadar uyumayan bir sürü insan, dev bir hayaletler topluluğu var. Xavier karlı pencereye tekrar bakıyor ve

dışarıda karla kaplı Londra'nın sessizce, kilometrelerce uzandığını hayal ediyor. Matematik öğretmeni Clive Donald'ı hayalinde canlandırmaya çalışıyor, görüşmeden sonra telefonu yavaşça kapadığını ve su ısıttığını, bir dolaptan alışkanlıkla iki fincan çıkardığını, sonra birini geri koyduğunu. Genelde arayan dinleyicileri düşünüyor: Londra'dan çıkarken M1'de düzgün çekmeyen cep telefonlarıyla cebelleşen kamyon şoförleri, konuşacak başka kimsesi olmayan yaşlı kadınlar. Sonra sine sine yürüten tilkinin bulunduğu, köşelerine sessizlik çökmüş, bu gece karla kaplı olan otoparkın ötesinde, Londra'da gece vardiyasında çalışan yarım milyon kişiyi aklından hayal meyal geçiriyor.

Clive Donald'ın öğrencilerinden biri olan, on yedi yaşındaki, obez, yüz otuz kiloluk Julius Brown odasında usul usul ağlıyor. Spor salonuna düzenli gitmesine karşın obezliğini yenemiyor gibi. On dört yaşındayken sara ilaçları kullanmıştı; yan etkilerden biri şaşırtıcı bir kilo artışıydı ve doktorlardan hiçbiri buna açıklama getiremese de, Julius her yemek yiyişinde gözle görülür ölçüde şişiyor. Okulda her gün bir sürü hakarete uğruyor: tam otururken insanlar yellenme sesi çıkarıyorlar, oyun bahçesinden geçerken kız grupları ona horgörüyle gülüyorlar. Üç tane "A" seviyesi ders alıyor, ki aralarında bilgi teknolojisi var ve yazılımcı olmak istiyor, ama sonunda bir yardım hattında çalışacağını ve bilgisayarları açılmayan, kendisinden daha zayıf insanlara tavsiyeler vereceğini tahmin ediyor. Kar yağışını dışarı bakmadan hissediyor: bazı akşamlar çalıştığı restorandan çıkıp otobüsle eve gelirken hava buz gibiydi. Yarın okulun tatil olması için her şeyini verebilir.

Başkalıyrsa tam tersini düşünüyorlar, örneğin Julius'tan bir sınıf yukarıda okuyan bir çocuğun annesi olan Jacqueline Carstairs. Bu kadın rock piyano çalarcasına hızlı, agresif bir şekilde yazı yazan bir serbest gazeteci. Kocasını oğulları Frankie'yi yarın sabah okula götürmeyi kabul etti, dolayısıyla Jacqueline

geç kalkabilir ve Şili şarabıyla ilgili yazısını bitirebilir; okul tatil olmazsa, yarın bütün gün huzur içinde çalışabilir. Yıllarca anelik yapmaktan kulakları keskinleştigiinden, dışarıdaki plastik geri dönüşüm kutusuna yağın karın hafif, neredeyse duyulmaz sesini fark edebiliyor. Bir arama motoruna, şimdi Büyük Britanya'da yaşayan ve Jacqueline'in yazdığı yazıda anlattığı şarapla ilgili bir reklam kampanyasında yer alan bir Şilili aktörün ismini yazıyor.

Aktörün psikoterapisti Dr Maggie Reiss (Rays diye okunur), Notting Hill'deki evinin klozetinde oturuyor. New York doğumlu olmasına karşın 1990'dan beri Londra'da çalışıyor ve artık eğlence, iş ve moda dünyasından bir sürü müşterisi var. İki yıl önce kendisine hassas bağırsak sendromu teşhisi kondu ve bu hastalığın sebebinin müşterilerinin çoğunun saçma sapan tavırları olduğunu düşünüyor: talepleri, kendini beğenmişlikleri, hatta bazen agresiflikleri. Orijinali MOMA müzesinde bulunan bir Klimt reproduksiyonunun altında otururken banyo penceresinden dışarıya, giderek beyazlaşın çatılara ve bacalara bakıyor. Hâlâ baca kullanan insanlar olup olmadığını, yoksa bacaların artık daha çok süs mü olduklarını ve Londra'nın meşhur tuhafliklarının bir parçası olarak mı korunduklarını merak ediyor. Maggie'nin kırmızı ipek geceliği kucağında toplanmış. Maggie iç geçiriyor ve en sinirli hastalarından birini, -şu an bile- zina yapan Londralılardan biri olan bir politikacıyı düşünüyor. Adam bugün iyice delirdi, saçma sapan tehditler savurdu, gizlilik anlaşmasını bozarsa onu dava edeceğini söyledi. Cehenneme kadar yolu var, diye düşünüyor Maggie, karnı guruldayarak sızlanırken. Bunu çekmek zorunda değilim. Yaşamış, ölmüş umrumda değil.

Maggie'den sadece birkaç kapı ötede, emekli bir duvarcı olan George Weir gerçekten ölüyor. İkisi sokakta birkaç kez başlarını sallayarak selamlaştılar, ama hiç konuşmadılar. Xavier beş

kilometre batıda kahvesini yudumlarken George kalp krizi geçiriyor, soluk almaya çabılıyor, sanki ağzı görünmez bir levhayla kapatılmış ve hava alamıyor. Kızını aramak için telefona doğru santim santim sürünüyor, ama artık çok geç, hem zaten kızının yapabileceği bir şey yok. George yetmiş yıl önce bu hafta Sunderland'de doğmuştu. Yarın bowling kulübüne gitmeyi planlıyordu, oysa kulüp hava koşulları yüzünden kapalı olacak, gelecek hafta da onun anısına kapalı tutulacak.

George Weir'in yeryüzünde aklından geçen son şey bir anı, Latince bir fiilin *-audere*, cesaret etmek- çekimini yapmak zoruyla kalmasının ve beceremeyince parmak eklemelerine Bay Partridge'in vurmasının anısı. O fiilin çekiminin nasıl yapılacağını elli yıldan fazla bir zaman sonra buluyor. Nefes almaya boşuna çabalarırken yirmi beş yıl kadar önce, Bay Partridge'in öldüğünü duyunca, çocukluğunda okullara musallat olan saplantılı sadistlerin neslinin tükenmekte olduğunu düşünmekten keyif aldığını da hatırlıyor. Ama şimdi George da akıllalmaz bir şekilde ölüyor ve Bay Partridge gibi o da acımasız zamanda yitip gidecek.

Tanrı'm, diye düşünüyor -hiçbir zaman dindar ya da duygusal bir adam olmasa da-, Ulu Tanrı'm, n'olur böyle olmasın. Ama böyle oluyor. Birazdan kalbi duracak olan George, Xavier'yle Murray evlerine gittiklerinde, Maggie'nin komşularından birinin kendisini bulmasını başını geriye atmış ve ağzı açık kalmış halde bekliyor olacak. Birkaç gün sonra cesedi kasvetli bir cenaze arabasına konacak ve karın kalıntılarının arasından Abbey Parkı Mezarlığı'na götürülecek; şimdi pencereden dışarıya, bu ufak tefek görünmez olayların tuvaline bakmakta olan Xavier onu oturma odasından bir anlığına görecek.

"Kır-kır-kırk beş saniye sonra canlı yayına dönüyoruz," diyor Murray, döner koltuğuna tekrar oturarak ve hafifçe sağa sola dönerek. Xavier beş yıl önceki gecede yaşadığı ilk kar dene-

yimini bir an daha düşündükten sonra zihnini telaşla şimdiki zamana yöneltiyor: buz gibi stüdyoya ve telefon eden, kendileriyle ilgilenmesini bekleyen dinleyicilere.

Dördü biraz geç evlerine doğru yola çıktıklarında yollar karla kaplı. Bir doksan boyundaki yapılı bir adam olan Xavier yolcu koltuğunda oturuyor, deri ceketine sımsıkı sarınmış, ısınmak için ayaklarıyla tempo tutuyor. Tıknaz ve fırça saçlı Murray ise arabayı kesik kesik ilerletiyor ve gönülsüz bir atı sürer gibi davranıyor.

"Bu geceki program iyiydi," diyor Murray, kıvrıkcık saçlı iri kafasını sallayarak. "Ama şu üç karılı adam sıkıcıydı. Daha önce yayından almalıydık."

"Bence kalması iyi oldu. Epey yalnızlık çekiyor gibiydi."

"Sen iyi bir insansın Xavier."

"Abartma bence."

Biraz ağır bir sessizlik oluyor. Murray genzini temizliyor. Vazifeşinas sileceklerin tıkırtıları, Murray'in önemli bir şey söylemek üzere olduğu izlenimini güçlendiriyor.

"Bi-bi-bir hızlı flört gecesine ne dersin? Yarın gece. Cam-Camden'da."

"Ne?"

"Bilirsin, hızlı flört. Gidip bir sürü kadınla tanışıyorsun. Sonra da..."

"Evet, biliyorum. Şaka mı yapıyorsun diye anlamaya çalışıyorum."

Murray serbest eliyle burnunu ovuşturuyor.

"Yani, e-e-epesidir a-a-abazanız." Utandığı zamanlar genellikle daha çok kekeleyor, sesi her sözcüğü internetten teker teker indirmeye çalışan eski bir sabit disk gibi oluyor. Genellikle önce "E"lerde sorun çıkıyor.

"Ben halimden memnunum dostum."

"Ben değilim."

Araba karla kaplı bir posta kutusunun bulunduğu kaygan bir köşeyi ağır ağır sapıyor.

“Öyle bekâr etkinliklerine katılmam yakışık almaz bence. Ben radyodaki Xavier’yim diyemem ki. Kadınlardan biri dinleyicim çıkarsa rezil olurum.”

“Sen de eski ismini kullan. Chris de. Hem o i-isimde ne terslik vardı ki?”

“Eh, hangi ismi kullanırsam kullanayım, ne iş yaptığımı soracaklar.”

“Uydu gitsin.”

“Yani yirmi beş yabancıyla konuşmamı ve hepsine yalan söylememi istiyorsun.”

“Hepsi yalan söyleyecek,” diyor Murray, “insanlar ken-ken-kendilerini çekici göstermek için yalan söylerler.”

Yolda başka araba bulunmasa da Murray özenle sinyal veriyor ve sarp tepeden Bayham Yolu 11 Numara’ya doğru sarsıla sarsıla iniyorlar.

“Bu şekilde kız bulabileceğini gerçekten düşünüyor musun?” diye soruyor Xavier. “Gürültülü bir barda yüzlerce kısa konuşma yaparak?”

“Daha iyi bir fikrin var mı?”

Xavier iç geçiriyor. Aslında neredeyse başka her fikir bundan daha iyi. Murray’in kekemeliği yüzünden üç dakikalık flörte pek uygun olmadığını anlaması gerekirdi. Xavier bunu ona anlatmak istemiyor doğal olarak.

“Eh, tamam öyleyse. En azından listeden bir çözümü daha elemek iyi olur.”

Xavier yolda yürürken, ayakları şaşılacak kadar derin karlara bir kekin üstündeki şekerli kremaya batan mumlar misali gömülürken, arkasına bakıyor ve birbirlerine el sallıyorlar.

Geçen Noel’de düzenlenen bir yayın endüstrisi partisinde, nüfuzlu bir prodüktör -kısa boylu ve balık etliydi, yüksek to-

pukluydu- Xavier'yi Murray'i terk edip kendi programını yapmaya ikna etmeye çalıştı: Xavier ünlenmeye başladığından beri insanlar bunu söylüyorlar.

"Alınma ama o sana ayak bağı oluyor," diye bağırdı kadın, eğilip kokteyl kokulu ekşi nefesini Xavier'nin yüzüne salarak. Herkese bağırarak kadınlardan, sanki boyunun kısalığı yüzünden sesini uzak mesafelerden duyurmaya alışkındı. "Yükselmeni engelliyor... Adı ne?"

"Murray."

"Kesinlikle öyle bebeğim." Kadın Xavier'yi belinden tutmuştu, sanki dans etmek ya da öpüşmek üzereymişler gibi. Şirket partilerine pek gitmeyen Xavier, çalıştığı piyasada nüfuz sahibi olan insanların yersiz samimiyetlerinden irkilir çoğu zaman. "Daha geçen gün bir toplantıda senden bahsediyordum." Kadının birkaç yüksek meblağ söyledi. "Televizyonu düşünmelisin, ciddiğim, ekranda muhteşem görünürsün veya radyoyu yeğliyorsan başka bir sürü seçenek var. Ama tek başına olmalısın."

Xavier başını kaldırıp odanın diğer tarafına, hararetle sohbet eden bir grubun etrafında dolanan ve sohbe katılmaya boş yere çabalayan Murray'e huzursuzca baktı.

"Bir düşünüyüm."

"Düşün bakalım." Kadın onun eline bir iş kartviziti tutuşturdu.

Xavier kartviziti pantolon cebine koydu ve o kartvizit hâlâ orada, gardırobunda duruyor. Bu konuşmadan Murray'e bahsetmedi tabii; sadece geyik muhabbeti yaptıklarını söyledi, her zamanki gibi.

Xavier, Murray'in her zamanki beceriksiz inatçılığıyla arabayı tepeye sarsa sarsa çıkarmasını seyrediyor.

Xavier yatakta yatarken, düşüncelerle rüyalar arasındaki bir bekleme odasında, arabadaki konuşmayı ve Londra'ya in-

dikten iki hafta sonra ismini değiştirmesini anımsıyor. Bu hiç de dramatik olmamıştı şaşırtıcı bir şekilde, doldurduğu formları Essex'teki gri bir ofise götürmüş ve birkaç gün boyunca onay beklemişti. Ama sınırsız yeni isim seçeneklerinden birini seçmekte epey zorlanmıştı.

nce baş harflerde, XI'de karar kıldı. Onu bu seçime bazı şeyler yönlendirmiş gibiydi. Birincisi XI az bilinen ama Scrabble'da geçerli bir sözcüktü ve ismini değiştirdiği hafta bir turnuvayı onun sayesinde kazanmıştı. Bu harfler Roma rakamıyla 11 anlamına da geliyordu tabii ve bu sayıya anlaşılmaz bir yakınlık duymuştu hep: sonunda Bayham Yolu 11 Numara'da oturmaya başlaması şaşırtıcı değildi. Xavier, X harfiyle başlayan bildiği çok az isimden biriydi; seçtiği soyadı olan Ireland'in de özel bir anlamı yoktu. Ama bir bütün olarak bakıldığında Xavier Ireland gayet hoş duruyor gibiydi – egzotikti, eşsizdi, ama abartılı değildi.

İsim değiştirmek önemli gelmişti çünkü önceki ismi, Chris Cotswold, şimdiye kadarki en önemli ilişkilerinin kurulmasında belirleyici olmuştu. En yakın  arkadaşıyla; Bec, Matilda ve Russell'la, dördüncü sınıftayken soyadlarının alfabetik sıralanması yüzünden aynı gruba düştüklerinde tanışmıştı. Gruplara ayrılmışlardı ve her birine Ezop'un bir masalını canlandırma-ları söylenmişti. Chris, ki o zaman ismi buydu, lider olmuştu; dokuz yaşındayken bile gayet güzel giyinen, taytlar ve kırmızı ayakkabılar giyen Bec'e tilki rolünü vermişti; örgülü saçlı Matilda koyun olmuştu; tombul Russell ise onları nehirden geçirecek kayık olmuştu. Provaya başladıklarında Matilda'nın burnu kanamaya başlamıştı. Xavier karolara iğrenç bir şekilde şıpır şıpır damlayan kanları ve kızın küçük, sakın, illi yüzünün koyu kan izleri yüzünden yol haritasına benzediğini hiç unutmayacak. Dokuz yaşında olmanın ftursuzluğuyla öylece oturan kızın burnundan szlen damlalar bir penceredeki yağmur

damlaları gibiydiler.

Chris elini şort cebine daldırıp kirli mendilini aramıştı.

“Gidip Bayan Hobson’a söyleyeyim.”

“Yapma. Geçti.”

“Hayır, seni gruptan atсын diye değil. Yani – yardım edebilir.”

“N’olur ona söyleme.”

Kız onu dirseğinden tutmuştu. Chris olduğu yerde kalakalmıştı. Böylece on beş yıl sonra bir barbekü partisinde gerçekleşecek ilk öpüşmelerinin ilk adımını atmışlardı.

Gruptakiler burun kanamasını unutmak için rollerine iyice çalışmayı, çocukların bazen sergilediği ketum beceriklilikle kararlaştırmışlardı. O ikinci vakti Chris, Matilda, Russell ve Bec yan yana otobüs durağına yürümüşlerdi ve kimse onlarla konuşmaya cesaret edememişti. Chris öyle mutluydu ki uyuyamamıştı; bir çetedeydi.

Dörtlü çete (sonradan ortak arkadaşları öyle diyeceklerdi) kurumsallaşmıştı. Bec şık ve tertipliydi, Matilda ise çilli ve bakımsızdı, hep daracak taytlar ve fazla küçük ya da büyük gelen tişörtler giyerdi; Russell yavaş ve hantalı, ödevleri konusunda sürekli Chris’in yardımına ihtiyaç duyuyordu. Russell ve Bec on dört yaşındayken sevgili olmuşlardı: sonrasında Russell’in yüzünden, makul beklentilerinin çok ötesinde bir kadın bulmuş bir adamın ifadesi eksik olmamıştı hiç. Chris’le Matilda’nın sevgili olmalarıysa biraz daha zaman almıştı. Birlikte olup da arkadaşlıklarını tehlikeye atmamayı kararlaştırmışlardı. Yine de eninde sonunda birlikte olacak gibiydiler, çünkü mantıklı görünen tek ihtimal buydu. Dördü birlikte tatile çıkıyorlardı, birlikte hayır işleri yapıyorlardı, partilere ve hatta düğünlere topluca davet ediyorlardı hep, tek kişiymişler gibi. Yirmi yıl boyunca birbirlerini bir günden fazla görmedikleri pek olmamıştı.

Xavier kendini kısa süreliğine nostaljiye kaptırdıktan sonra uykuya dalmayı başarıyor; ama genellikle olduğu gibi, rüya-

ları onu Melbourne'a geri sürüklüyor. Şimdi dörtlü çeteyle ve Michael'la, yani Bec'le ve Russell'ın bebek oğullarıyla birlikte Botanik Bahçelerinde. Michael birkaç sarsak adım atıyor, uzun gagalı bir kuşu kovalıyor; minik bacakları birbirine dolanınca devriliyor. Herkes gültüyor ama Michael acıyla ağlamaya balıyor. Bu arada Xavier kendini rüyaya tamamen kaptırmıyor: seyrederken bile beyninin bir kısmı bunun gerçek olmadığını, bir daha asla yaşanamayacağını biliyor ve rüyadan çıkmaya çabılıyor.

Sonunda kapıya telaşla vurulması, Xavier'yi rüyadan ve onun titrek bir şekilde sunduğu geçmiş zamandan çekip alıyor. Xavier yatakta doğrulup oturuyor. Kapıdan gelen sesler kesiliyor ve tekrar başlıyor. Çekili perdelerin ardından hafif bir beyaz ışık geliyor; Xavier dün geceki karı anımsıyor. Üstünde tişörtle ve bokser şortla sendeleyerek gidip ön kapıyı ihtiyatla açıyor.

Önce kimseyi göremiyor. Aşağı bakınca boyu dizine kadar gelen üç yaşında bir oğlan görüyor; çocuk kapıyı çalmasının işe yaramasına şaşırarak yerine, şimdi ne yapacağını düşünüyor. Xavier'yle Jamie -çocuk alttaki bahçe katı dairesinde yaşıyor ve günün birinde iki kanser türüne karşı bir antikor geliştirecek bakıyorlar.

Bir şey söylemelerine fırsat kalmadan Jamie'nin annesi merdiveni çıkıyor ve sahanlığa giriyor.

"Buraya gel Jamie! JAMIE!" diye bağılıyor ve ardından Xavier'ye "Ah, çok özür dilerim!" diyor.

"Sorun değil," diyor Xavier.

"Amcayı niye rahatsız ediyorsun?" diye oğlunu azarlıyor kadın; çocuk annesinin elini tutma girişimlerine direniyor. "Gel bakayım."

Jamie bağırarak karla ilgili bir şeyler söylüyor.

"Evet, annenin kargosu gelir gelmez karlara çıkacağız."

Jamie hayır dercesine kafa sallıyor ve minik yumruğuyla bir radyatöre vuruyor; kargo hiç de iyi bir bahane değil. İnliyor ve

kayışı fazla kısa gelen bir köpek gibi ortalıkta koşturuyor.

Adı Mel olan annesi Xavier'ye yüzünü ekşitiyor.

"Gerçekten çok üzgünüm."

"Sorun değil," diyor Xavier.

Birkaç saniye huzursuzca bakışıyorlar. Mel utanıyor çünkü oğlunu zapt edemeyişinin birçok örneğinden sadece biri bu. Xavier rahatsız çünkü Mel onun geceleri çalıştığını bilse de, uyanıp da karşısında saatler önce giyinmiş birini görmekte utandırıcı bir taraf var. Mel kendini kötü bir anne gibi hissediyor çünkü Jamie'nin kendisini karlara çıkaracak bir babası yok, çünkü Mel'in evliliği geçen sene kötü bir şekilde sona erdi ve bunu bilen herkesin kendisi hakkında kötü düşündüğü hissinden kurtulabilmiş değil. Dakikalar boyu sessizce utandıktan sonra birbirlerine çekingenlikle gülümsüyorlar ve Mel gönülsüz Jamie'yi çeke çeke merdivenden inip gözden kayboluyor.

Jamie'nin Mel'in kocasının çekip gitmesinden çok öncesine dayanan uzun bir yaramazlık sicili var; neredeyse Xavier'nin gayet iyi anımsadığı bir geceye dek uzanıyor, ki o gece binanın önüne siyah bir taksi park edilmişti ve yakında boşanacak olan çift içeriden yeni hazinelerini bir bebek sepetinde taşıyarak muzafferce çıkmışlardı. O gece radyo programı olmayan Xavier -yani günlerden ya Cuma'ydı ya da Cumartesi- bir insanın o kadar minicik olabilmesine ve tırnakları neredeyse görülemeyecek kadar küçük olan bu yaratığın önünde koca bir karmaşık ve belirlenmiş hayatın uzanmasına şaşırılmıştı. Xavier hayatların önceden belirlenmiş olduklarına inanmaktan hoşlanıyor çoğu zaman.

Bayham Yolu 11 Numara'nın yeni sakini daha o gece dikkat çekmeye başlamıştı. Xavier sabahın dört buçuğunda radyodan eve geldiğinde, bahçe katı dairesinin ışıkları açık oluyordu hep ve ilk kez ebeveyn olmuş bezgin insanların silüetleri perdelerin ardından hızla ve sessizce geçiyordu. Xavier sabahları kadının

kocası Keith'in ayaklarını sürüye sürüye işe gittiğini ve akşam başlarında hep aynı meseleleri tartıştıklarını duyuyordu. Ama Jamie'nin gürültü yapmak dışında kabiliyetli olduğu asıl alan yaramazlık yapmaktı. Binanın giriş koridorundaki gıcır gıcır telefon rehberinin ilk sayfasını yemişti. Minik ve tombul parmakları bir düğmeyi çevirerek elektrik sayacını sıfırlamış ve sayacı okumaya gelen adamın afallamasına ve bütün bina sakinlerine ceza kesmesine yol açmıştı. Merdivende pusu kuruyor ve gelen misafirlerin dizlerine oyuncak bir elektrikli matkapla ya da itfaiye kamyonuyla vuruyordu. En kaygılandırıcı olansa, son zamanlarda kapıyı ne zaman açık bulsa dışarı fırlamayacağı ve üç katlı binanın önündeki, üzerinden vızır vızır arabalar geçen yola çıkacakmış gibi yapmayı adet edinmiş olmasıydı.

Annesi sürekli peşinden koşuyor, hep üç saniye gerisinde, çocuğun ağzındaki en son nesneyi çıkarmaya veya kendini yeni bir tehlikeye atmasını önlemeye çalışırken bir yandan olaya tanık olan herkesten özür dilercesine yüzünü eksitiyordu.

Uykum kaçtı bir kere, diye düşünüyor Xavier, oysa yatalı çok olmadı. Jamie'den biraz daha büyük olan çocukların dışarıdan gelen bağışmalarını dinliyor. Semtteki neredeyse bütün okullar kapalı. Yukarıdaki daireden ses gelmiyor: orada kalan belediye memuru Tamara'nın normalde topuklu ayakkabılarıyla tak tak yürüyerek Xavier'nin kapısının önünden geçip binadan çıkmış olması gerekirdi. Ama bugün, Londra'nın iş gücünün yarısından fazlası gibi o da işe gitmeyecek. Bugün sıradışı bir gün.

Mutfak lavabosu yıkanmamış fincanlarla ve tabaklarla dolu, dolaplarda kariyerlerinin doruğunu geride bırakmış çeşitli yiyecekler var. Xavier bu dairede neredeyse beş yıldır kiracı ve daireyi harabeye çevirmese de içeriye bir uyusukluk çökmesine yol açtı. Kız arkadaşım olsaydı belki daha çok çaba harcardım, diye düşünen Xavier, bu gece bir hızlı flört seansına katılacağını anımsıyor. Çaydanlıkta su ısıtırken, Murray'in tatlı diliyle veya

belki de merhamet uyandırarak kendisini ikna etmiş olmasından esef duyuyor. Her türlü bekârlar gecesi gibi bu etkinlik de insanda heves ve kaygı uyandırıyor. Belki de hava yüzünden iptal edilir, ama Xavier buna pek ihtimal vermiyor: flört gecelerine katılabilecek kadar gözü kara insanları böyle buz gibi bir havanın bile durduramayacağını düşünüyor.

Xavier o günün ikindi başında mutfak alışverişi yapmak için daireden çıkıyor. Londra'nın tepesinde uzanan renksiz, uyuşuk bir kütlede ibaret olan gökyüzü sanki dün geceki şamatasından biraz utanıyor. Ayak izleri taşıyan, vıcık vıcık sulu çamurdan halılarla kaplı kaldırımlarda yer yer kaygan, buz tutmuş kısımlar var. Hava bir çekmece de unutulmuş çatal bıçaklar kadar soğuk. Xavier ellerini paltosunun kollarından çıkarmıyor. Köşedeki bakkalın sahibi olan gülyüzlü, göbekli, orta yaşlı Hintli adam (ki üç sene sonra ölecek), Xavier'nin satın aldığı şeyleri mavi bir plastik poşete koyuyor, Xavier'nin yanında poşet getirdiğini söylemesine fırsat vermeden. Pireyi deve yapan biri gibi görünmek istemeyen Xavier ağzını açmıyor.

Dönüş yolunda tepeden inerken sokağın diğer tarafındaki bir hareketliliği fark ediyor. Bir siyah ceketler kümesinden boğuk bir koro sesi, yerdeki pakete benzeyen bir şeyin etrafında toplanmış ergen oğlanların fazla yükseltmemeye çalıştıkları sesleri yayılıyor. Xavier yaklaştıkça o paketin aslında bir başka oğlan olduğunu, kıvranıp durduğunu ve diğer beş gencin kafasına sırayla kartopu attıklarını görüyor. Diğerlerinden biraz daha ufak tefek olan yerdeki çocuk tiz çığlıklar atarak ayağa kalkmaya çalışıyor, ama her seferinde kabadayılardan biri onu yere bastırıyor. Çocuk çığlık atmayı keserek avaz avaz ağlamaya başlıyor. En iri çocuklardan biri geri çekiliyor, yerden iki eldiven dolusu kar alıp sıkıştırıyor ve ardından kurbanın kafasına geçiriyor. Hep birlikte gülüyorlar. Kurban artık saldırganların ayaklarının dibinde çökmüş bir çadır gibi yatıyor; karlar

vücudunun yarısını kaplamış.

Xavier etrafa gizlice bakıyor: burada müdahale edecek başka kimse yok. Gruba yaklaşıyor. Daha fazla kar toplamaya çalışıyorlar, ona aldırıyorlar.

Genzini temizliyor.

“Bunu yapmayı kesmelisiniz,” diyor. Normalde gür olan sesi soğuk havada titrek ve kararsız çıkıyor.

Çocuklardan ikisi başlarını kaldırıp bakıyorlar. Xavier ürpertiğini hissediyor: çocuklar sokağın karşı tarafından görüldüklerinden daha büyük ve cüsseliler ve hep birden saldırırlarsa Xavier’in pek şansı olmaz.

“Siktir git,” diyor çocuklardan biri.

“Onu rahat bırakın,” diyor Xavier.

Şimdi hepsi ona bakıyorlar.

“Ne yapacaksın?” Meydan okuyan çocuk çete lideri, bıyığı yeni yeni çıkmaya başlamış, fesat gözleri ve gevşek, küçümseyici bir ağzı var.

Xavier duraksıyor.

Diğer çocuklardan biri hücum edecekmiş gibi, yumruğunu kaldırarak hızla dört beş adım atıyor. Xavier geri çekilince hepsi gülüyorlar. Xavier artık bu durumdan bıktı ve kurtulmak istiyor. Otuzlarının ortalarında ve bu çocuklar onun yarı yaşında bile değiller; yine de onlardan korkuyorum, diye düşünüyor sinir bozucu bir şekilde.

“Onu rahat bırakın, o kadar söylüyorum,” diyor tekrar, ama sonra dönüp yürüyerek uzaklaşıyor; arkasından gelen kaba, muzaffer kahkahalar yanaklarının kızarmasına yol açıyor.

Oradan elinden geldiğince çabucak uzaklaşıyor, yerdeki çocuğa yapılan eziyetin sürüp sürmediğine dönüp bakmadan. Bayham Yolu 11 Numara’nın güvenliğine ulaşınca apartman kapısını sertçe kapatıyor, paçalarındaki karları silkeliyor ve bahçe katı dairesinin, Jamie’nin bir televizyon programı seyre-

derek kendini sakinleştirdiği yerin önünden geçerek merdiveni çıkıyor. “İşte yine, işte yine, işte yine başlıyoruz!” Xavier bir kadının sahte bir heyecanla şarkı söylediğini duyuyor.

Yaşadığı olayı ikinci boyunca huzursuzca, daha fazlasını yapabileceğini düşünerek anımsamakla geçiriyor. Gerçi çok daha *azını* da yapabilirdi elbette: o sahneyi tamamen görmezden gelebilirdi. Ama belki de bu, öyle yarım yamalak müdahale etmekten daha iyi olurdu. O çocuğun eve ne halde gittiğini merak ediyor ve hemen ardından bu soruyu aklından kovuyor. Ocağı yakıyor ve titrek ateşin üstüne bir tencere dolusu çorba koyuyor.

Xavier belki de o olay yüzünden hissettiği suçluluk duygusunu azaltmak için, ikindinin bir bölümünü dinleyicilerinin gönderdiği birikmiş e-postalardan bir kısmını okumakla geçiriyor. Her programın sonunda mutlaka e-posta adresini verir, bağlanamayan birçok kişi kendisine ulaşabilsin diye; insanları dinleme görevi artık programın sınırlarını aştı. Xavier tanımadığı insanlarla uzun uzun yazışmak zorunda kalmamak için herkese tek bir kez yanıt yazmaya çalışır hep, çünkü zamanı yok; sonrasındaysa, yazan kişiyi başka yardım kaynaklarına yönelten standart bir yanıt gönderir. Bu konuda da daha fazlasını yapabilirdi belki, ama öte yandan istese e-postaları tamamen göz ardı edebilirdi de.

Pazartesi en çok e-postanın geldiği gün: haftasonu boyunca sahip olunan serbest zaman, kaygı verici ölçüde ayrıntılı itiraflara, son derece etkileyici yalnızlık ifadelerine yol açabiliyor. Bu ikinci vaktiyse, yardım çağrılarının çoğu daha pratik meselelerle ilgili.

Xavier, karın bikini giymekte ısrar etse ama ona kendisine yakışmayacağını -kırmadan- söylemek istesen ne yapardın?

Yardıma ihtiyacım var. 50,000 pounddan fazla borcum var.